

Årets gang 2025

Foto og tekst: Jørgen Findsen

Når jeg skal fortælle om årets gang 2025, må jeg begynde sidst i 2024, for aktiviteter i november og december når ikke at være med i årbogen, da den går i trykken midt i november. I slutningen af november tog vi fat i et problem, vi har haft længe. Stensætningen langs kålgården var for lav, og den var begyndt at skride ned. Den blev rettet op. En opgave, der ”trak tænder ud”! Virkelig hårdt arbejde. Nu er kålgården mere vandret, så den er lettere at kultivere med vores havefræser og dermed holde ren.

I vintermånederne bliver der ryddet op og flyttet lidt rundt på de rekvisitter, vi har til rådighed. Her kan man se, hvordan hestestalden står, som en rigtig hestestald på en stor gård.

Kostalden er ryddet for alt overflødigt, og den er nu klar til at blive indrettet med kalvebåse osv. Ved siden af kostalden er der blevet indrettet et rum, hvor alt, der har med kreaturer at gøre før 1950, bliver udstillet. I samme rum har vi fået plads til alle vores håndredskaber, som nu hænger overskueligt på den ene væg.

Det er jo ikke kun for at arbejde, at vi tager til Hjemstavsgården, det er også for fællesskabet med de andre frivillige. Vi deltager selvfølgelig også, når der inviteres til forskellige arrangementer.

Søndag, den 2. februar kl. 14.00 på den gamle helligdag, Kyndelmisse – hørte vi om en helt usædvanlig tur på motorcykel gennem Colombia.

Jette og Henning Dam fra Nr. Broby er passionerede tulipandyrkere om vinteren, og på andre tider af året har de udforsket flere hjørner af verden på motorcykel.

Et af de suverænt mest spændende lande, de har besøgt, er Colombia, som er kendt for karteller, narkosmugling, vold og mord.

På trods af det, begav en gruppe danskere sig ud på en guidet tur. Turen kom i stand, fordi en dansker havde giftet sig med en colombiansk kvinde og åbnet en motorcykelforretning i landet. På et tidspunkt blev han spurgt, om han ikke kunne lave en guidet tur for en gruppe motorcykelentusiaster. Det førte til, at Jette og Henning var med på den første tur gennem landet. Turen varede 2 uger og førte dem fra syd til nord, hvor de endte i Cartagena ved den Mexicanske Golf.

Sidst i februar tog vi beslutning om at søge Slots og Kulturstyrelsen om lov til at hæve loftet i kaffestuens køkken. For at være sikker på at ansøgningen blev udført rigtigt, kontaktede vi en arkitekt, som med tegninger, tekst og billeder forsøgte at hjælpe os, så vi fremover kunne gå rundt i køkkenet uden at slå hovedet ind i loftbjælkerne. Det laveste punkt på bjælken er kun 170 cm. fra gulvet!

Desværre fik vi ikke lov til ombygningen, så vi må forsat dukke os, når vi går rundt i køkkenet. Vi havde håbet, at der ville blive givet dispensation, fordi vi for mange år siden fik lov til at hæve loftet i den tilstødende kaffestue.

26. marts blev der afholdt ordinær generalforsamling. Organist Bent Nielsen spillede og akkompagnerede til forsamlingens fællessang på sin harmonika. En hyggelig aften, med god forplejning og god stemning.

Snart skinnede solen, og det blev varmere i vejret. Derfor fik Folmer fat i maling og pensel og fik "hønehuset" – redskabsskuret - til at se rigtig fint ud igen.

John og Jan stynede popler og lavede med det samme grenene til flis. Dejligt, når vi kan låne maskiner til det grove arbejde, så vi slipper for at skulle betale leje eller for at få håndværkere til at udføre arbejdet.

Traditionen tro, holdt vi d. 17. april Skærtorsdag sammen med Køng Kirke. Først var der gudstjeneste i Køng Kirke med præsten Anja Damkjær True, og herefter gik og kørte vi til Hjemstavnsgården, hvor vi spiste sammen. Dejligt, at vi på Hjemstavnsgården kan lave noget sammen med naboerne og vigtigt, at vi kan samle rigtig mange gæster til vores forskellige arrangementer.

Fællesspisning Skærtorsdag

Foråret giver travlhed alle vegne. Helvang har travlt med at holde arealerne rundt om gården helt fri for ukrudt, Willy har travlt i kålgården, og Knud reparerer murværk, kalker og maler træværket med linoliemaling, stolper af, som det hedder. Vi er stolte af, at vi har en gård, som står flot og velplejet. Det er sjældent, der kommer gæster, som ikke bemærker, at gården og udenomsarealerne ser godt ud!! Willy har virkelig lavet en flot kålgård i år, og den har givet en masse afgrøder. Krydderhaven er fyldt med dejlige krydderier, og staudefloden har stået flot hele sommeren. Begge haver blomstring er yderst vigtig for vores bier.

Hans Ole tog sig en dag af opgaven med at få de gamle barnevogne vasket og shinet op. De er hentet ned fra loftet og kan nu ses udstillet i porten til Urmagerhuset.

Majstangsfesten blev i år holdt d. 24. maj i rigtigt fint vejr

Arrangementet startede med køretur fra Køng Kirke, hvor Ingemann Nielsen kørte med og spillede på sin violin. Ved toften blev der budt velkommen, sunget en fællessang, og Majstangen blev hejst. Foruden fællessang var der folkedans med Korup-Ubberud Folkedansere, mulighed for køretur med hestevogn og koret Efterklang underholdt.

Honning og jordbær – en sommerlig smag.

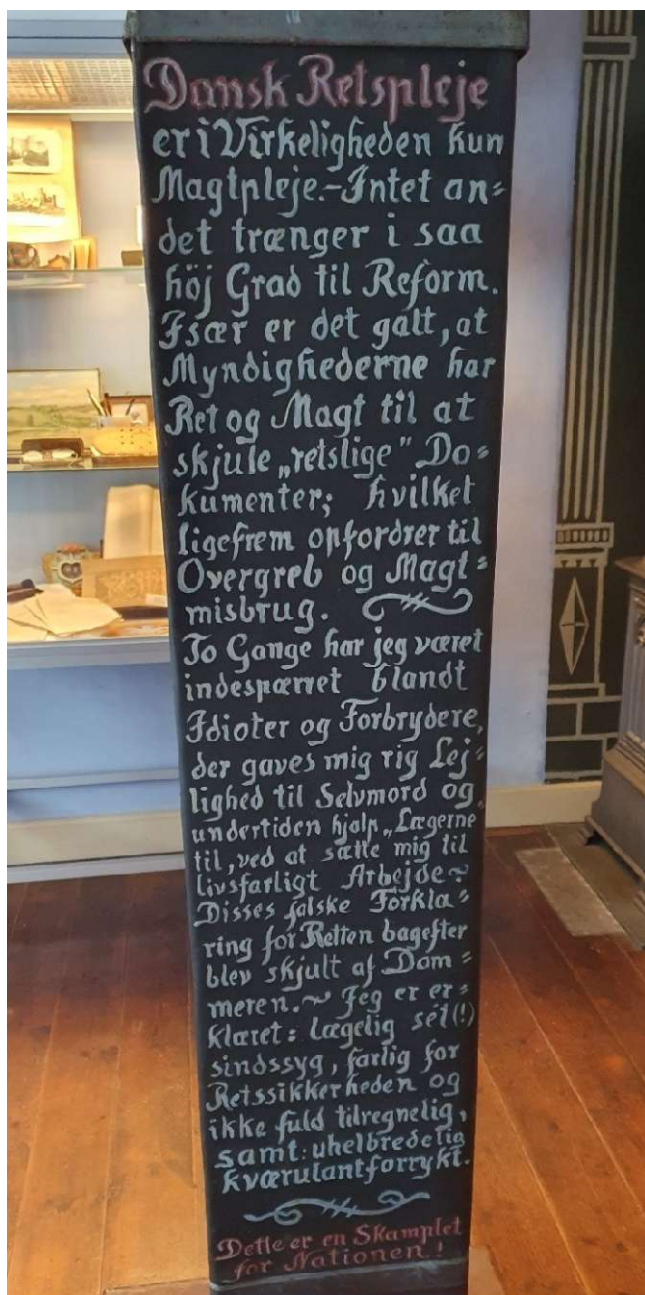
Igen holdt vi honningdag på gården. John var klar ved boden, hvor han solgte honning og gerne fortalte om bierne. I år har der rigtig været liv i de summende små væsner. De har givet masser af honning, så vi har nok at sælge af i vinterhalvåret. John og Jan har virkelig været gode til at passe på bestanden af bier, og endda få flere familier i bigården.

12. august var hele holdet af frivillige på ekskursionstur til Glud Museum, Juelsminde. Søren Knudsen var en særegen folkeminde-samler, der skabte en hel lille landsby som museum, hvor hans eget hus "Hildesheim" indgår. Søren Knudsen var malermester, og han formåede selv at flytte 8 landbygninger og genopføre dem på museet. Gårde, smedje, transformatertårn osv.

Søren Knudsen følte sig lidt forfulgt i lokalsamfundet, og han skrev sine meninger ned på store tavler, som han havde stående i sin bolig.

Vi fik set mange spændende ting og fik masser af gode ideer med hjem på Hjemstavnsgården, som vi vil bruge i vores udstilling. En plastik ko i kostalden fik det til at se helt levende ud på afstand. Deres skiltning var også til UG, og sådan var der flere ting, vi kunne tage med os som inspiration. Vi kan kun anbefale andre til at aflægge Glud Museum et besøg.

I modsætning til Hjemstavnsgården har de mange folk ansat. På kontoret var der 4 personer, og der var flere ansatte rundt om på museet. Vi frivillige på Hjemstavnsgården kan godt være stolte af det, vi formår at klare hjemme på gården uden en eneste medarbejder på lønningsliste!

Ugen efter vi kom hjem, skulle der høstes. Villy fandt leen frem og gik straks i gang med at høste det, som selvbinderen ikke kunne klare. Da vi jo ikke sprøjter vores mark, har vi svært ved at holde ukrudtet nede, og så bliver det svært for selvbinderen at klare opgaven.

Da kornet havde ligget og tørret, blev det læsset på høstvognen, som stod klar til at blive kørt ind på gårdspladsen med "sidste læs".

Vi har også i år haft samarbejde med Hørvævmuseet. Vi har dyrket hør på et lille stykke af vores mark. Den blev i samarbejde rusket og hængt til tørre i maskinhuset, og da det var tørt, blev det kørt over til Hørvævmuseet til videre behandling.

Høstfesten blev holdt d. 20. september.

Der blev budt velkommen ved toften, sunget en fællessang, og folkedanserne gav opvisning på plænen inden "Sidste læs" blev kørt ind på gårdspladsen.

Sognepræst Solbjørn Weismann fra Helnæs og Dreslette Pastorat holdt høsttalen, som kan læses her:

Så er der endelig høstfest på hjemstavnsgården. Vi synger de gamle og velkendte høstsange og kan endda kaste os ind i dansen. Vores hænder kan fornemme de gamle håndværk, og når hestene har trukket rundt på tærskværket, kan vi se dem puste ud, og var det lidt køligere, ville vi kunne se deres ånde i luften.

Vi kan smage på æbleskiver og kringle og på gårdens egen honning, og er man voksen, kan man også få sig en "rød tår".

Det hele peger på nostalgi og slow living. Noget mange af os længes efter og måske også forsøger at efterligne derhjemme.

Tanken om et lille dyrehold og selvforsyning med grøntsager og frugt hele året er en skøn tanke.

Der udgives bøger om at flytte til Ærø og finde roen i hverdagens rytme, og der bliver skrevet artikler om folk, der er ude i de svenske skove. En kom hjem og erklærer sig nu som heks.

Unge bygger ikke bare småt, men tiny !

Og ser man TV, er det let at finde programmer om bonderøve og havefolk, der forsøger sig med at holde gamle traditioner i live.

Hvor ville jeg ønske, at flere af dem lykkedes med deres projekter, også uden at de behøvede at tjene penge på, at vi andre skal følge dem og sponsorere deres drømme. Ikke fordi jeg ikke under dem det, men fordi det på den måde bliver en lille smule selvmodsigende.

At leve som i gamle dage, er jo netop en drøm. En drøm, der for langt de fleste er svær at kombinere med en moderne livsstil, som stadig i høj grad handler om forbrug eller om, hvad andre tænker om det, vi gør.

Når vi kaster stjalne blikke på forgangne tiders måde at leve på, så ser vi ofte et glansbillede. Et glansbillede, hvor mennesker lever i harmoni med naturen, og i fred og fordragelighed med deres naboer og familier.

Men jeg tror, vi glemmer de kolde vintre og det våde efterår. De uisolerede huse og foråret, som var så knapt, at man måtte spænde bukseremmen ind.

Vi glemmer den store børnedødelighed og de hårde skel mellem mennesker, hvor nogen uden tvivl var mere værd end andre.

Vi glemmer, at der ikke var et socialt sikkerhedsnet, måske lige bortset fra fattiggårdene, og det var ikke et sted, man ønskede at ende sine dage.

Vi glemmer, at fritid er et moderne begreb, og at ungdommen, som en betegnelse for en særlig gruppe mennesker, først slog igennem slut 50'erne.

Og selvom vi glemmer det, så ved vi det godt, når vi tænker lidt over det, og alligevel længes vi.

Vi elsker at komme steder som her, hvor vi bliver mindet på, at man har levet på andre måder, end vi gør i dag. Steder, hvor vi oplever den friske luft. Steder uden støjforurening. Steder hvor tiden er en anden, fordi ting tager den tid, de tager. Steder, hvor traditionerne holdes i hævd, og hvor årstiderne markeres.

Og så er der noget over umagen, møjsommeligheden og håndens arbejde. Der er noget over duften af mad, der er lavet fra bunden og den naturlighed, vi ser i alle materialer. Træ, sten, hør og uld. Materialer, som ikke skæmmer øjet, fordi de er i harmoni med omgivelserne.

Og spørgsmålet er, om vi ikke kan lære noget af vores tidligere slægter, og samtidig forene det med vores egen tid - på en ny måde. De færreste af os er nok alligevel ikke parate til at leve uden eksempelvis elektricitet.

Måske kan vi bruge høsten som et symbol på noget, der er større. De færreste af os er landmænd, og derfor bliver det at fejre høsten i sig selv, en lille smule akavet - medmindre vi tænker på høst i en bred betydning.

Når vi fejrer høsten, kan det være med taknemmelighed i fokus.

Taknemmelighed over alt det gode, der kommer på vores vej, for i virkeligheden udretter vi sjældent noget helt alene. Vi er dybt afhængige af den hjælp, vi får fra andre og dybt forbundne med den natur og kultur, vi bor i.

Og taknemmelighed over, at når man producerer et eller andet, uanset om det er afgrøder, kunst, undervisning eller it-systemer, så bliver det sjovest, når det kommer ud at leve blandt andre.

Og det er noget ganske særligt og dyrebart. At høsten også i bred betydning giver os mulighed for at dele og invitere til fællesskab med andre. Men som måske særligt i vores del af verden også giver os et særligt ansvar – et ansvar, der handler om netop at dele ud af vores overskud.

Vi lever i en verden beboet af dyr og mennesker, der alle sammen ligesom os er dybt forbundne med vores fælles jord. Den har vi et

ansvar for og med det in mente, så er det måske en hjælp at kigge tilbage i vores fortid. Se lidt på fænomener som ydmyghed, nøjsomhed og næstekærlighed.

Måske hvis vi tænker lidt mindre på økonomisk vækst og lidt mere på medmenneskelig vækst.

Måske hvis vi tænker lidt mere på naturen, ikke som noget vi skal tøjle og styre, men som én, vi lever sammen med og kan lære noget af.

Måske hvis vi sætter tempoet lidt ned og overvejer, hvad der egentlig er vigtigt. Hvad vil vi gerne huskes for - også af kommende generationer.

Og måske, hvis vi tør tænke tanken, at der er noget, som er større end os, og at vi, derfor ikke kan kontrollere alting og derfor blot med tak og opmærksomhed, må tage imod det, som kommer vores vej, og så med kærlighed dele det, vi kan med andre.

Jeg vil slutte med at læse 3 vers fra Lisbeth Smedegård Andersens salme om september:

1. Et tidligt morgenlys står ind fra øst
    Forgylder husene i vores gade
    Men blæsten bærer efteråret ind
    Med kuldekys på rosenbuskens blade.
2. September lukker sagte somrens dør
    Og tænder hybenfrugtens røde luer
    Mens mørket langsomt vokser dag for dag
    Så vi må tænde lys i vore stuer.
3. Et vartegn for de mørkerædte sind
    Så vi kan lyse her hvor liv skal leves
    Med dem han bød os elske som os selv
    Så somrens gaver ikke er forgæves.

Tak for jeres opmærksomhed

Efter rød tår og æbleskiver, blev hestene spændt fra vognen og spændt for hestegangen, så publikum kunne se det lille tærskværk i funktion, hvordan det sorterer kernerne fra stråene. På plænen stillede folkedanserne fra Korup-Ubberud igen op til dans. Under hele høstfesten var det muligt at se en masse forskellige husflidsarbejder,

og lokalrådet var mødt op med en æblepresser, så publikum kunne købe nypresset æblesaft. I kaffestuen var der travlhed med at servere kaffe og kage.

Vi er meget taknemmelige for jer, der møder op og hjælper os med at gennemføre sådan et arrangement.

Her lidt stemningsbilleder fra høstfesten. De er alle taget af vores nye medlem, fotograf Johnny Gall, som vil hjælpe os med forskelligt billedmateriale til vores bøger, hjemmeside og Facebook.

Copyright GALL Photoart DK

Copyright GALL Photoart DK

Copyright GALL Photoart DK

Der bliver kalket og stolpet af løbende, men i år skulle skorstenene også have en tur. Først skulle fugerne reparereres, og efterfølgende skulle der males. Knud fik klaret den opgave i bedste stil. Det er utroligt, som sådan nogle velplejede skorstene pynter på gården. Kvistene er også blevet ordnet i år. Vi har købt et stillads, så vi kan stå trygt og arbejde i højden.

I efterårsferien var der æblefestival i Assens kommune, og Ingemann Nielsen kom på besøg onsdag den 15. oktober med sin viden og sin æblepresser. Hjemstavnsgården indkøbte og supplerede med endnu en æblepresser. "Man skal jo ikke gå ned på udstyret", når vi inviterer

til æblepresning på Hjemstavsgården. Folk kom selv med æbler, og de gik hjem med dejlig æblemost. Inger havde travlt i kaffestuen med at rive æbler til rå æblekage, godt hjulpet af Kirsten. Kaffe og te kunne man også købe! På plænen morede børnene sig med at kaste efter dåser og sparke bolde gennem huller i pladerne.

Til Hjemstavnsforeningens 90-års jubilæum i 2021 udgav vi bogen "Gården på Toften", som er skrevet af vores tidligere næstformand Rasmus Bjørgmose. I år har vi udgivet en ny bog "Fortællinger fra Vestfyn", en bog som er skrevet af Evald Andersen, der igennem mange år har skrevet historiske artikler fra Vestfyn og leveret artikler til Årbogen. Begge bøger kan købes på Hjemstavnsgården.

Med hensyn arbejdsopgaver, er vi snart klar med en udvidelse af biblioteket på 1. sal, hen over kustodeboligen. Det nye lokale skal rumme mange af de gamle ting, vi har stående på depot og alt det tøj, som er pakket ned.

Meget af det, der skal udstilles, er effekter, som ikke lige passer ind i udstillingen på gården, men som alligevel er interessant og fortæller om tiden før 1950. Det nye lokale er på små 30 m²., dejligt regulært, men som vi sikkert hurtigt får fyldt op. I maskinhuset er der blevet ryddet kraftigt op, og vores vogne er næsten på plads i tilbygningen til maskinhuset.

I depotrummet er der også blevet ryddet op, og Hans Ole har valgt, at gården må låne hans samling af nyttigt og brugbart værktøj. Vi vil derfor indrette et tømrerværksted i depotrummet, hvor vi kan stå og reparere vores effekter fra udstillingerne. Vi har også planer om at lave forsatsvinduer til kustodeboligen og kaffestuen.

Ja, der er opgaver nok at tage fat på, men vi glemmer ikke, at det er vigtigt at snakke sammen og nyde samværet.

Tak for endnu et godt år på Hjemstavnsgården